

Opinió

CARLOTA
GURT

L'escriptora accidental

Llibres bons,
llibres millors

Cada vegada em passa més: lleigeixo llibres que tenen coses bones o molt bones, però hi trobo a faltar feina d'edició. I que consti que ho dic des de l'experiència com a lectora, no des de les meves vivències com a traductora o autora, que m'estimo més deixar entre parèntesis, tot i que algunes puguin contribuir a reafirmar la idea que no s'edita prou. Sé que no és una impressió personal, perquè ho he comentat amb altres persones (unes quantes) que es dediquen des de fa més temps a la cosa literària i que en saben un niu més que jo, i tenen aquesta mateixa sensació. I és una llàstima.

D'alguna manera, aquesta mancança (assumirem que és un fet i no una creença) té la culpa que llibres bons no s'hagin convertit en boníssims. Hi ha una editora que sol dir que en aquest país només publiquem llibres inacabats, perquè els falta una bullida. No és així a totes les editorials i, en alguns casos (rars), el problema pot arribar a ser l'altre extrem: que el text estigui sobreeditat, que es noti exageradament esculpit, i això li tregui nervi o veritat perquè se li veu massa l'artifici (al capdavall, la literatura potser consisteix en això, en enganyar el cervell i fer un artificio que creï una lògica pròpia de la naturalitat).

L'autoritat dels editors

¿Però quan llegim, com notem que a un llibre li falta edició? Jo diria que hi ha tres nivells, com una mena de piràmide de Maslow de la felicitat literària: si no complim les coses bàsiques, difícilment podrem aspirar al nivell següent. El primer és la correcció, i més o menys hi arriben la majoria d'editorials. Amb correcció vull dir que no hi hagi faltes d'ortografia ni de picatge, que es respectin les normes gramaticals i de composició, que l'ús de puntuació, majúscules i companyia sigui adequat, etc. Tots els llibres contenen algun error d'aquesta mena (i és normal: resulta que som humans fal·li-

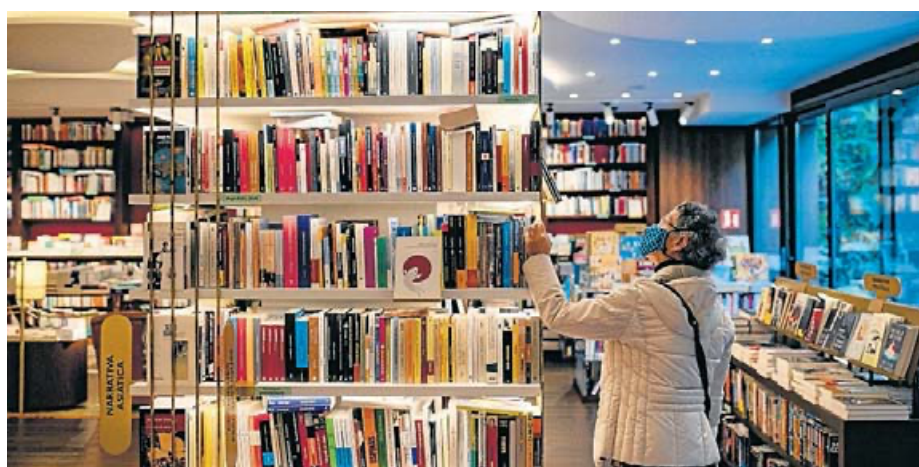
bles); el problema és quan n'hi ha un a cada pàgina. Les editorials petites potser es veuen obligades a retallar en correctors per motius econòmics, sí: però. Després tenim el nivell de frase i paràgraf, que afecta l'estil i la fluïdesa del text. Si no s'ha fet la feina, ensopegarem amb repeticions lletges involuntàries (*¿tres de seguida* en un paràgraf?, *¿cinc adverbis acabats en -ment* en una pàgina?) i també amb contrastits, amb textos sobreadjectivats (quan escrius, l'adjectiu va barat i n'abuses), amb frases que no volen dir res i amb ordres sintàctics antinatural. El tercer nivell és la visió global del text: si no hi ha una feina en aquest sentit, el llibre no arriba a ser tan bo com podria arribar a ser, per exemple, perquè té problemes d'estructura, de ritme, de versimilitud, de subtrames sobredimensionades o prescindibles, de personatges plans, d'incontinència (aquella sensació que el llibre és bo, però que si li traguessis cent pàgines, ho seria encara més).

Remetent-me a la terminologia anglesa, que és molt més clara que la nostra: tenim molts *publishers* i pocs *editors*, és a dir, molts impressors que publiquen el text sense tocar-lo gaire i pocs editors agosarats que s'arremanguin. Per què? Imagino que això ho propicia en part la dinàmica del mercat (massa llibres, vida massa curta), l'economia i m'atreveria a dir que també hi té un paper el dubte o la voluntat d'evitar el conflicte, perquè una coma o una majúscula són coses més o menys objectives, però certes consideracions més genèriques són molt subjectives. ¿Hem tret autoritat als editors? ¿Són ells que s'inhibeixen? ¿En aquesta era del jo en què vivim, potser ens atrevim menys a opinar sobre el jo dels altres (els llibres no deixen de ser un producte del jo)? ¿Els autors són massa susceptibles? No ho sé, però penso en tots els llibres que podrien haver sigut excel·lents i que s'han quedat a mig camí per aquest motiu, i em fa ràbia. 📖

BASES
PREMI DE POESIA
JOCs FLORALS
DE BARCELONA
2023

TERMINI DE PRESENTACIÓ
FINS EL DIVENDRES
10 DE FEBRER
DE 2023, A LES 20.30H.

Consulta les bases a:
barcelona.cat/jocsflorals
f 🐦 📷 bcnliteratura

Ajuntament de
BarcelonaBARCELONA
CULTURA

Interior d'una llibreria barcelonina. FRANCESC MELCION